

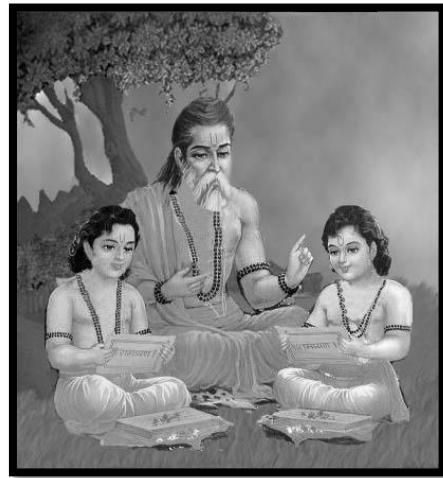
ॐ
संस्कृतभारती (उत्तरतमिळनाडु)
पत्राचारद्वारा संस्कृतम्
परीक्षा - परिचयः

कालावधि: - होरात्रयम्

अड्का: - १००

आषाढः - विलम्बिसंवत्सरः

जूले - २०१८

॥ कार्यणां कर्मणा पारं यो गच्छति स बुद्धिमान् ॥

नाम _____

(full name with initials / surname)

जड़गमदूरवाणी सं. (Mobile. No.) _____

पञ्जीकरणसंख्या (Regn. No.) _____

वासप्रदेशः (Res. Area) _____

परीक्षाकेन्द्रम् (Exam centre) _____

प्रथमः भागः

(अ) प्रयोग-परिवर्तनं कुरुत । (पञ्चानाम्) (5)

उदा. - कर्मकरः कार्यालयं गच्छति । -> कर्मकरेण कार्यालयः गम्यते ।

- १) गणेशः लोकं रक्षति । गणेशेन लोकः रक्ष्यते ।
- २) भक्ताः भजनं कुर्वन्ति । भक्तैः भजनं क्रियते ।
- ३) शिष्यः प्रश्नान् पृच्छति । शिष्येण प्रश्नाः पृच्छ्यन्ते ।
- ४) वयं भारतमातरं वन्दामहे । अस्माभिः भारतमाता वन्द्यते ।
- ५) सा धनं ददाति । तया धनं दीयते ।
- ६) नलिनी मातामहीं सेवते । नलिन्या मातामहीं सेव्यते ।
- ७) अहं क्षोकं वदामि । मया श्लोकः उद्यते ।

(आ) आवरणे दत्त-विशेषण-पदस्य उचितं रूपं लिखत । (5)

- १) सज्जनाः आरब्धं कार्यं न परित्यजन्ति । (आरब्ध)
- २) रामः प्रियया सीतया सह वनं गतवान् । (प्रिय)
- ३) स्थूलानां बालकानां परिहासः मास्तु । (स्थूल)
- ४) आचार्यः विनीताय युवकाय उपदेशं ददाति । (विनीत)
- ५) वयं संस्कृतं आनन्दितेन हृदयेन पठामः । (आनन्दित)

(इ) उचितं सङ्ख्यावाचकं / पूरणप्रत्ययान्तं रूपं लिखत । (5)

- १) एषः मार्च्-मासे **त्रीन्** शिबिराणि चालितवान् । (३)
- २) मम नगरे **चत्वारः** विद्यालयाः सन्ति । (४)
- ३) गौरि ! अद्य **पञ्चमं** पाठं पठ । (५)
- ४) अस्माकं वर्गे **एका** (१) बालिका १५ ज्येष्ठाः च सन्ति ।
- ५) **दशम्यां** शुभतिथौ वर्गस्य आरम्भः भविष्यति । (१०)

(ई) सन्धिच्छेदं कुरुत । (पञ्चानाम्) (5)

- १) गीतामृतम् २) अत्युत्तमम् ३) रमेशः ४) स्वागतम्
- ५) तथैव ६) कोऽपि ७) महोन्नतिः
- १) **गीता** + **अमृतम्**
- २) **अति** + **उत्तमम्**
- ३) **रमा** + **ईशः**
- ४) **सु** + **आगतम्**
- ५) **तथा** + **एव**
कः + **अपि**
महा + **उन्नतिः**

(उ) सन्धिं कृत्वा सन्धि-नाम च चित्वा लिखत । (पञ्चानाम्) (10)

(गुणः, यण्, सवर्णदीर्घः, वृद्धिः, पूर्वरूपम्, यान्तवान्तादेशः)

(उदा. राज + ईश्वरी = राजेश्वरी, गुणसन्धिः)

- १) अद्य + एव २) प्रति + ईक्षा ३) लघु + इदम् ४) परि + अन्तम्
- ५) ब्रह्म + उपदेशः ६) देशे + अस्मिन् ७) बालौ + इव

१) अद्यैव वृद्धिः	देशस्मिन् पूर्वरूपः
२) प्रतीक्षा सवर्णदीर्घः	बालाविव यान्तवान्तादेशः
३) लघ्विदम् यण्	
४) पर्यन्तम् यण्	
५) ब्रह्मोपदेशः गुणः	

(अ) मेलयत । (5)

१) कटु	-	पुष्पम्	(2)
२) पाटलम्	-	आपगा	(5)
३) देवरः	-	दोषः	(4)
४) पित्तम्	-	औषधम्	(1)
५) यमुना	-	बन्धुः	(3)

(ऋ) उचितं चित् / चन प्रयोगं कुरुत । (5)

१) अध्यापिका काञ्चित् काञ्चन छात्राम् आहवयति ।

२) कार्यालये केचित् केचन जनाः नूतनाः ।

३) सः प्रतिदिनं काञ्चित् कञ्चन संस्कृतकार्यं करोति ।

४) कस्मिंश्चित् कस्मिंश्चन ग्रामे कुबेरस्य मन्दिरम् अस्ति ।

५) माता क्याचित् क्याचन महिलया सह सम्भाषणं करोति ।

(क्रृ) उचितानि पदानि चित्वा सुभाषितं पूर्यत । (एकम् एव) (3)

१) (सर्वविद्यानां, धनस्य, क्रमशः)

जलबिन्दुनिपातेन क्रमशः पूर्यते घटः ।
स हेतुः धनस्य धर्मस्य च सर्वविद्यानां च ॥

२) (सौरभम्, स्वभावम्, कर्पूरः)

स्वभावम् न जहात्येव साधुरापद्गतोऽपि सन् ।
कर्पूरः पावकस्पृष्टः सौरभम् लभतेतराम् ॥

(लृ) उचितं रूपं ✓ इति चिह्नेन अङ्कयत । (5)

- ✓ १) वृध् (कर्तरि, लोट) - वर्धताम् / वृद्धताम् / वार्धताम्
- ✓ २) कृ (विधिलिङ्ग) - कुर्यात् / कर्येत् / करोतु
- ✓ ३) नन्द् (क्तवतु) - नन्दितवान् / नन्दवान् / नन्नवान्
- ✓ ४) गम् (तव्यत) - गतव्यम् / गन्तव्यम् / गच्छव्यम्
- ✓ ५) लिख् (अनीयर्) - लिखनीयम् / लीखनीयम् / लेखनीयम्
- ✓ ६) स्मृ (क्त्वा) - स्मरित्वा / स्मृत्वा / स्मत्वा
- ✓ ७) नी (ल्यप्) - आनीय / आनेय / आनीत्य
- ✓ ८) चिन्त् (कर्मणी लट्) - चिन्त्यते / चित्यते / चिन्त्यति
- ✓ ९) शृ (कर्मणी लोट्) - श्रुणवताम् / श्रूयताम् / श्रियताम्
- ✓ १०) गै (तुमुन्) - गीतुम् / गायितुम् / गातुम्

(ए) एकपदेन उत्तरं लिखत । (पञ्चानाम्)

(5)

- १) दिलीपाय का शापं दत्तवती ?
- २) शतैः अश्वमेधयागैः किं लभ्यते ?
- ३) कौत्सः रघुं कियत् धनं याचितवान् ?
- ४) कुशस्य पुत्रः कः ?
- ५) तपस्विकुमारस्य माता-पितरौ कीदृशौ ?
- ६) कुशस्य आभरणस्य नाम किम् ?
- ७) इन्दुमती कस्य देशस्य राजकुमारी ?

कामधेनुः _____

देवेन्द्रपदवी _____

चतुर्दशकोटिपरिमितम् _____

अतिथिः _____

अन्धौ _____

जैत्राभरणम् _____

विदर्भदेशस्य _____

(ए) उचित-पदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत ।

(7)

- १) सिंहः दिलीपं दृष्ट्वा हसितवान् । (द्रष्टुम् / दृष्ट्वा / दृश्य)
- २) महिलया आभरणानि ध्रियन्ते । (ध्रुतम् / ध्रियन्ते / धरति)
- ३) मन्दिरे अर्चकः मन्त्रं उक्तवान् । (उक्तम्, उक्तः, उक्तवान्)
- ४) भीमः अग्रजम् आञ्जनेयम् अवन्दत् । (अवन्दत् / अवन्दत / अवन्दः)
- ५) सर्वे मिलित्वा कार्यं कुर्युः । (करोति, क्रियताम्, कुर्युः)
- ६) छात्रा शिक्षकेण श्लाघिता । (क्षाघितवान्, क्षाघितम्, क्षाघिता)
- ७) कृपालो ! मम दोषः क्षम्यताम् । (क्षमस्व, क्षन्तव्यम्, क्षम्यताम्)

ओ) आङ्ग्ल / तमिळ-भाषया पदस्य अर्थं लिखत । (5)

१) ननान्दा = sister-in-law

२) आम्लः = gooseberry / amla

३) पीतः = yellow

४) परिसरः = surroundings

५) मणिबन्धः = wristband

६) तर्जनी = little finger

७) क्षीरम् = milk

८) केदारः = field

९) दौहित्री = daughter's daughter

१०) गृहगोधिका = lizard

द्वितीयः भागः

(இப்பகுதி விடைகளை ஸம்ஸ்கரணத்தில் தனித்தாளில் எழுதவும்.)
(Answer all questions in this section in Samskritam in the answer sheet.)

(अ) गद्यांशं पठित्वा संस्कृतेन उत्तरं लिखत । (5)

१८२८तमे वर्षे भागीरथी-मोरोपन्तयोः दम्पत्योः मणिकर्णिका नाम सुपुत्री जाता । मोरोपन्तः उत्तरभारते पेश्वा-सभायां मन्त्री आसीत् । बाल्यकाले एव मणिकर्णिका पुरुषाः इव युद्धकलायां शिक्षणं प्राप्तवती । खड्गः शूलः धनुः इत्यादीनां प्रयोगम् अश्वचालनं शस्त्रनिर्माणं आत्मरक्षण-कलां (martial arts) विविधक्रीडाः शास्त्राणि च अपि पठितवती । महान् वीरः तान्त्यातोपे तस्याः आचार्यः ।

तदा आङ्ग्लेयानां शासनकालः । ते जनान् पीडयन्ति स्म । जनानां कष्टम् अवगन्तुं मणिकर्णिका अन्यवेषं धृत्वा राज्ये विहरति स्म । दुष्ट-शासकानाम् उपरि आक्रमणं करोति स्म । आङ्ग्लेयाः तस्याः पराक्रमेण भीताः अभवन् ।

१३ वयसि तस्याः विवाहः अभवत् । पतिः बुन्देलखण्डस्य नृपः । विवाहात् परं तस्याः नूतनं नाम अपि दत्तम् । पुत्रः अपि सञ्जातः । राजकुटुम्बं हत्वा राज्यम्

अपहर्तुम् आङ्गलेयाः पुनः पुनः आक्रमणं कृतवन्तः । किन्तु शूरा राजी शत्रुभ्यः प्रजाः रक्षितवती । महिलानां सेनाम् अपि निर्मितवती । १८५३तमे वर्षे शत्रवः नृपं कपटेन मारितवन्तः । राजी तु लघुं शिशुं स्वस्याः पृष्ठे बद्ध्वा आङ्गलेयैः सह युद्धं कृतवती । “वयम् स्वतन्त्रतार्थं युध्यामहे । यदि विजयामहे तर्हि विजयस्य फलम् अनुभवामः । न चेत् रणभूम्यां मृत्वा कीर्तिं मोक्षं च प्राप्नुमः” इति घोषितवती सा ।

१८५८तमवर्षस्य जून् मासे एषा वीराङ्गना देशरक्षणाय रणभूम्याम् एव प्राणान् अर्पितवती । तदा तस्याः वयः केवलं २९ ! भारतदेशाय आजीवनं तया तपः कृतम् । तस्याः चरित्रं सदा अस्माकं प्रेरकं भवतु ।

- १) मणिकर्णिका कानि कानि शस्त्राणि प्रयोक्तुं शक्ता ? मणिकर्णिका खड्गः शूलः धनुः इत्यादी शस्त्राणि प्रोक्तुं शक्ता
- २) मणिकर्णिकायाः जीवनस्य उद्देशः कः? देशरक्षणम्
- ३) युद्धसमये राज्ञाः शिशुः कुत्र आसीत् ? मणिकर्णिकायाः पृष्ठे आसीत्
- ४) राज्ञा निर्मिता सेना कीदृशी ? महिलानां सेना
- ५) राज्ञाः प्रसिद्धं नाम किम्? ऊहां कृत्वा लिखत । लक्ष्मीः बाई

(आ) अधो दत्तानि पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत । (पञ्च एव) (5)

वाक्कंक्षियन्कला अमेक्कबुम् (एतेन्नुम् ५) / Make sentences (any 5)

प्रदेशः, वस्त्राणि, सर्वदा, द्रोणी, शिक्षिका, कुत्र, प्रयोजनम्, जनाः, कति

(इ) एकं विषयम् अधिकृत्य पञ्च वाक्यानि संस्कृतेन लिखत । (5)
कृष्णलीला / आरोग्यम् / संस्कृतकुटुम्बम्

- 1) भारतदेशस्य उत्तर-प्रदेशे हिमालयाः सन्ति ।
- 2) महिलाः सुन्दर-वस्त्राणि धरन्ति ।
- 3) सर्वदा सत्यं वदनीयम् ।
- 4) अहम् आपणतः द्रोणीं क्रीणामि ।
- 5) शिक्षिका छात्रान् बोधयति ।
- 6) भवान् कुत्र वसति ?
- 7) पुस्तकं विना लेखन्याः प्रयोजनं नास्ति ।
- 8) जनाः चलचित्रं पश्यन्ति ।
- 9) कक्ष्यायां कति छात्राः सन्ति ?

तृतीयः भागः

இப்பகுதி விடைகளை ஸம்ஸ்கரத்தில் / தாய்மொழியில் / ஆங்கிலத்தில், தனித்தாளில் எழுதவும். Write answers for all questions in this section in Samskritam / Mother tongue/ English, in the answer sheet.

(அ) सूक्तः अर्थं लिखत । (2 सूक्ती एव) (6)

- १) आलस्यं हि मनुष्याणां शरीरस्थो महान् रिपुः ।
- २) नियतो यत्र धर्मो वै तमशङ्कः समाचर ।
- ३) बहुविमास्तु सदा कल्याणसिद्धयः ।
- ४) गृहीत इव केशेषु मृत्युना धर्ममाचरेत् ।

(ஆ) श्लोकस्य अन्वयं भावार्थं च लिखत । (द्वौ एव) (8)

உரை நடையும் பொருள்ளையும் எழுதுக. (எதேனும் இரண்டிற்கு)
Write the prose order and the meaning of the shlokas. (any two)

- १) स सत्यवचनाद्राजा धर्मपाशेन संयतः ।
विवासयामास सुतं रामं दशरथः प्रियम् ॥
- २) तं ब्रजन्तं प्रियो भ्राता लक्ष्मणोऽनुजगाम ह ।
स्नेहाद्विनयसम्पन्नः सुमित्रानन्दवर्धनः ॥
- ३) चित्रकूटं गते रामे पुत्रशोकातुरस्तथा ।
राजा दशरथः स्वर्गं जगाम विलपन् सुतम् ॥

(இ) ससन्दर्भं व्याख्यात । (द्वे एव) (6)

இடஞ்சுட்டிப் பொருள் விளக்குக. (எதேனும் இரண்டு)
Explain with reference to context. (any two)

- १) अहं मम शरीरं ददामि । आचार्यस्य धेनुं त्यज ।
- २) वरं पृच्छ । अश्वं तु न ददामि ।
- ३) दक्षिणा मास्तु । भक्त्या एव अहं सन्तुष्टः ।
- ४) रावणस्य वधार्थं दशरथस्य पुत्रो भविष्यामि ।

वदतु संस्कृतम्

// शुभम् //

जयतु भारतम्